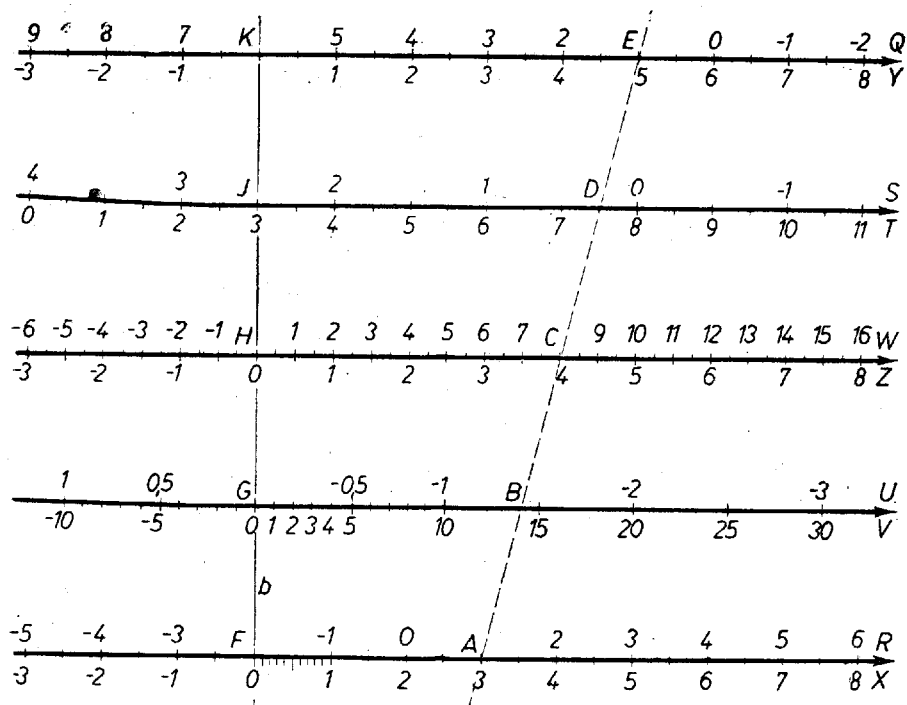
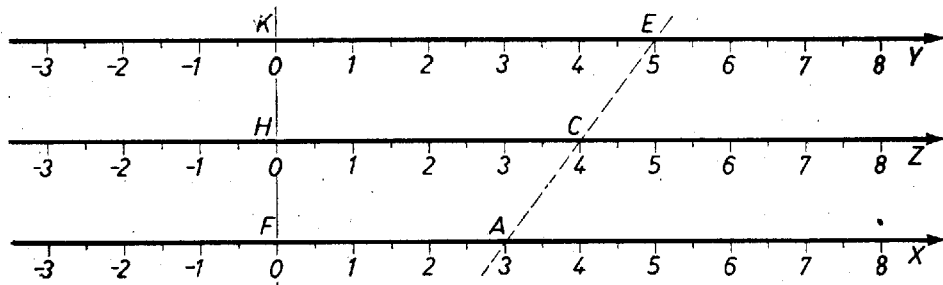

Az 1. ábra bármelyik három egyeneséből vett egy-egy skála számoló ábrát (nomogramot) alkot, pl. az X -, Y -, Z -skálákat kivéve a 2. ábrát kapjuk. Bizonyítsuk be, hogy a 2. ábrán az X -skálának az x számmal jelölt osztáspontját az Y -skála y számmal jelölt osztáspontjával összekötő (röviden: az xy) egyenes a Z -skálát abban a pontjában metszi, amelyhez a $z = (x + y)/2$ szám tartozik hozzá. Bizonyítsuk be a következő hasonló, rövidebben vagy más szavakkal kifejezett tényeket is. Az egyenes a W -skálát $w = x + y$ -ben metszi, az $\overline{xw}$ egyenes az Y -skálát $y = w/2$ -ben; az $\overline{xz}$ egyenes felhasználásával a V -skáláról le lehet olvasni a $v = 2(x + z)$ számot. Az X -, Z -, U -skálákból bármely velük nem párhuzamos egyenes olyan három pontot metsz ki, amelyekhez tartozó x, z, u számokra $u = -(x + z)/5$, másképpen $x + z + 5u = 0$. Az Y -, Z -, T -skálák egy sorban (egy egyenesen) álló pontjaihoz tartozó y, z, t számokra $t = (6 + y + z)/2$. Az Y -, Z -, S -skálák az $y + z + 4s - 10 = 0$ egyenletet kielégítő y, z, s számhármassok leolvasására alkalmas pontsoros nomogramot alkotnak. (Osztásponton – akárcsak a koordinátatengelyeken – nemcsak a berajzolt, hanem a berajtolható pontokat is értjük.)

1. ábra

2. ábra